

ALLMÄN STUDIEPLAN FÖR UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ I LITTERATURVETENSKAP

Studieplanen gäller för utbildning som avslutas med doktorsexamen och för utbildning som avslutas med licentiatexamen. Som överordnat dokument till denna allmänna studieplan gäller *Högskoleförordningen* samt Södertörns högskolas lokala regelverk *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*.

Studieplanen är fastställd i Fakultetsnämnden 2017-02-01.

1. Utbildningens mål

Inom ämnet litteraturvetenskap studeras forskningsproblem och forskningsteman kopplade till såväl litteraturhistoria som teoretiska och tematiska studier. Ämnets humanvetenskapliga förankring samt litteraturens samspel med teori är utgångspunkter för ämnets forskning. I centrum står antagandet att inget verk kan analyseras utan att även dess skiftande kontexter inbegrips i studiet: till exempel dess verkningshistoria, förhållande till teori samt det tolkande subjektets position och intressen. Detta innebär att mångkulturella perspektiv samt genus-, queer-, klass- och postkoloniala aspekter blir naturligt integrerade i ämnets studier.

Föreningen av bred litterär kompetens med kritiskt tänkande innebär att litteraturvetenskaplig forskning i grunden är problemorienterad. Det innebär i princip att konkreta exempel och historisk information inte kan studeras som en empiri utan någon teoretisk infallsvinkel: ett begrepp, en tolkningstradition eller en historiografisk position. Ett litteraturvetenskapligt "objekt" består alltså av såväl en text som av de idéer, tankar och traditioner som genererat, tolkat och historiserat den. Litteraturteoretiska, genusteoretiska, filosofiska, historiska, estetiska teorier och metoder förenas därmed inom forskningen i ämnet.

Med utgångspunkt i Högskoleförordningen har mål för doktorsexamen i litteraturvetenskap vid Södertörns högskola fastställts.

Kunskap och förståelse

Efter genomförd utbildning ska den examinerade

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av det litteraturvetenskapliga forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet,
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika litteraturvetenskapliga forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

Efter genomförd utbildning ska den examinerade

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer inom det litteraturvetenskapliga området,

- visa förmåga att inom det litteraturvetenskapliga området, kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen inom det litteraturvetenskapliga området,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera litteraturvetenskaplig forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapsamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap inom det litteraturvetenskapliga området,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomförd utbildning ska den examinerade

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling i litteraturvetenskap (doktorsavhandling) om 180 högskolepoäng godkänd.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

2.1 Grundläggande bestämmelser

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller dels villkor för grundläggande behörighet, dels villkor för särskild behörighet. Vidare krävs att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att kunna tillgodogöra sig utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som

1. avlagt examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 på avancerad nivå, eller
3. på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. (SFS 2010:1064)

2. Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 90 högskolepoäng i litteraturvetenskap eller i närliggande humanistiskt ämne, inklusive ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som har förvärvat motsvarande kunskaper utomlands eller genom avlagd äldre examen. Om särskilda skäl föreligger kan Fakultetsnämnden för enskild sökande medge undantag från villkor för särskild behörighet. Förmåga att tillgodogöra sig såväl litterär som vetenskaplig framställning på svenska och engelska är en förutsättning för att antas till utbildningen. Ett forskningsprojekt ägnat litteratur på ett främmande språk förutsätter goda kunskaper i det aktuella språket.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens.

3. Antagning

3.1. Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildningen ställs till Södertörns högskola.

3.2. Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många doktorander som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering. Forskarstuderande som anställs som doktorand förutsätts bedriva sina studier på heltid. Om det anses främja doktorandens utbildning kan doktorandanställningen förlängas högst ett år när doktoranden utför undervisning eller administrativa sysslor. Institutionstjänstgöringen får inte överstiga 20% av heltid.

Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Området kritisk kulturteori ska, som beredande instans inför Fakultetsnämndens beslut om antagning, beakta följande omständigheter:

1. Den sökandes meriter och kompetens.
2. Det individuella forskningsprojektets kvalitet.
3. Det individuella forskningsprojektets lämplighet och genomförbarhet som doktorandprojekt.
4. Finansieringsplanen.
5. Att frågor om forskningsetik har beaktats.
6. Att den samlade handledarkompetensen kan bistå med god och professionell handledning samt relevant expertis.

För sökande till doktorandplatser som är anknutna till forskarskolan BEEGS gäller därutöver att forskningsplanen bedöms efter dess förankring i forskarskolans specifika geografiska område, orienteringen mot Östersjöländerna eller Östeuropa.

Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning i litteraturvetenskap är dokumenterade meriter samt den bedömda förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildningen. I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material exempelvis studieresultat, skriftliga arbeten, den bifogade forskningsplanen samt eventuella intyg om yrkesverksamhet. Den sökandes meriter och kompetens bedöms med avseende på kreativitet och vetenskaplig mognad, förmåga till stringens och problemformulering, självständigt omdöme och kritisk analys, förmåga att hålla givna tidsramar samt kommunikations- och samarbetsförmåga. Annat beslutsunderlag, såsom intervjuer med sökande, kan vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till forskarutbildningen knutna lärarna besitter, samt till jämställdhetsaspekter.

3.3. Beslut om antagning

Antagningsprocessen följer *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*.

Fakultetsnämnden ansvarar för beslut om antagning av studerande till forskarutbildningen.

4 Utbildningens utformning

4.1. Allmänt

Totalt omfattar forskarutbildningen 240 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng är kurser och 180 högskolepoäng utgör avhandlingsarbetet. Av kurspoängen utgörs 37,5 högskolepoäng av obligatoriska kurser (fördelat på 15 högskolepoäng områdesgemensamma obligatoriska kurser, och 22,5 högskolepoäng ämnesspecifika obligatoriska kurser). För doktorander inom forskarskolan BEEGS tillkommer ytterligare en obligatorisk kurs om 7,5 högskolepoäng. Resterande 22,5 högskolepoäng resp. 15 högskolepoäng (för doktorander inom forskarskolan BEEGS) utgörs av valbara kurser.

Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 45 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 75 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorsexamen.

Kurser på lägst avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter beslut enligt institutionens delegationsordning tillgodoräknas i forskarutbildningen. Doktoranden bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier. I forskarutbildningen ingår även aktivt deltagande i forskningsmiljöns seminarieverksamhet.

4.2. Kurser

Forskarutbildningens kurser består av:

Områdesgemensamma obligatoriska kurser (15 högskolepoäng)

- 7,5 hp Introduktion till kritisk kulturteori
- 7,5 hp Vetenskapsteori: Sanning, konstruktion och subjektivitet

Ämnesspecifika obligatoriska kurser (22,5 högskolepoäng)

- 7,5 hp Forskningsfält och metoder inom litteraturvetenskapen
- 7,5 hp Valda problemområden inom litteraturvetenskapen
- 7,5 hp Litteraturhistorisk kurs

Dessa kurser genomförs efter samråd med huvudhandledare och kan ges såväl genom undervisning, inom eller utom lärosätet, som genom litteraturstudier. De examineras av huvudhandledare eller annan särskild utsedd examinator inom eller utom lärosätet.

Obligatorisk kurs för doktorander inom forskarskolan BEEGS

- 7,5 hp Samtida forskning om Östersjöregionen och Östeuropa

Valbara kurser

- 22,5 hp resp. 15 hp för doktorander inom forskarskolan BEEGS

De valbara kurserna är individuellt bestämda och väljs i samråd med doktorandens huvudhandledare och med hänsyn tagen till hur huvudhandledare bedömer att kurserna bidrar till att doktoranden uppfyller examensmålen. De ges såväl genom undervisning, inom eller utom lärosätet, som genom litteraturstudier. De examineras av huvudhandledare eller annan särskild utsedd examinator inom eller utom lärosätet. Doktorander som undervisar ska ha genomgått en kurs i högskolepedagogik, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper.

För licentiatexamen består kurserna av:

Områdesgemensamma obligatoriska kurser (15 högskolepoäng)

- 7,5 hp Introduktion till kritisk kulturteori
- 7,5 hp Vetenskapsteori: Sanning, konstruktion och subjektivitet

Ämnesspecifika obligatoriska kurser (15 högskolepoäng)

- 7,5 hp Forskningsfält och metoder inom litteraturvetenskapen
- 7,5 hp Valda problemområden inom litteraturvetenskapen

Dessa kurser genomförs efter samråd med huvudhandledare och kan ges såväl genom undervisning, inom eller utom lärosätet, som genom litteraturstudier. De examineras av huvudhandledare eller annan särskild utsedd examinator inom eller utom lärosätet.

Obligatorisk kurs för doktorander inom forskarskolan BEEGS

- 7,5 hp Samtida forskning om Östersjöregionen och Östeuropa

Valbara kurser (15 hp eller 7,5 hp för doktorander inom forskarskolan BEEGS)

De valbara individuellt bestämda kurserna väljs i samråd med doktorandens huvudhandledare och med hänsyn tagen till hur huvudhandledare bedömer att kurserna bidrar till att doktoranden uppfyller examensmålen.

4.3. Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen ska doktoranden författa en vetenskaplig avhandling vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse och relevans för forskningen inom det valda området. Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam samt med en inledande och avslutande ramtext av dessa (sammanläggningsavhandling). Uppsatserna ska vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter.

4.4. Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 75 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete.

4.5. Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av ämnets studierektor på forskarnivå eller av motsvarande ämnesrepresentant.

5. Utbildningens uppläggning

5.1. Individuell studieplan

Huvudhandledare och doktorand ska tillsammans upprätta en individuell studieplan för doktorandens forskarstudier som innehåller högskolans och doktorandens åtaganden samt en tidsplan för utbildningen. Studieplanen upprättas i samband med påbörjad anställning och beslutas av Styrgruppen för kritisk kulturteori (enligt institutionens besluts- och delegationsordning) senast fem månader efter doktorandens tillträde. Uppföljning och revidering av studieplanen ska redovisas för och godkännas av styrgruppen en gång per år. Forskarstuderande och huvudhandledare ska skriftligen intyga att de har tagit del av den individuella studieplanen och de ändringar som görs i den.

5.2. Undervisning

Undervisningen ges huvudsakligen i form av kurser, föreläsningar, seminarier och handledning. Kursläsningen och avhandlingsarbetet ska bedrivas parallellt. Doktoranden ska tidigt påbörja sitt avhandlingsarbete. Detta arbete rapporteras företrädesvis en gång per termin vid ämnets högre seminarium.Handledare och doktorand ska hålla kontinuerlig kontakt. Det är både en rättighet och skyldighet för doktoranderna att få sina texter lästa och diskuterade vid högre seminarium. Ett halvtidsseminarium anordnas när minst ett år återstår till ett tilltänkt slutseminarium. Efter förslag från huvudhandledaren utlyses seminariet av ämnessamordnare eller annan person som koordinerar ämnets högre seminarium. Manuskript ska dessutom i sin helhet läggas fram för seminariet före disputation (slutseminarium). I samband med slutseminariet ska manuskriptet granskas av en extern opponent. Doktoranden ska under studietiden ta del i vetenskapliga aktiviteter genom att delta i seminarier, gästföreläsningar etc. Doktoranden kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Doktoranden uppmuntras och ska i mån av tillfälle ges möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3. Handledning

Studierande på forskarnivå har rätt till handledning motsvarande fyra års heltidsstudier för doktorsexamen och två år för licentiatexamen. Handledningens innehåll och omfattning anges i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*. Handledare inom forskarutbildningen i litteraturvetenskap är ämnets professorer och docenter samt särskilt förordnade lärare. För varje doktorand ska minst två handledare utses. En av dem ska vara huvudhandledare. Val av handledare sker efter samråd med doktoranden. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och biträdande handledare ska ha avlagt doktorsexamen. Handledarna ska ha genomgått forskarhandledningsutbildning eller bedömts ha motsvarande kompetens. Handledare utses av prefekt efter förslag från styrgruppen. En forskarstuderande som begär det ska få byta handledare.

Handledare och doktorand ska ha tät och regelbunden kontakt och varje termin stämma av vad som åstadkommit i relation till den årliga individuella studieplanen. Val av avhandlingsämne ska ske i samråd mellan doktoranden och huvudhandledaren under utbildningens första termin. Huvudhandledaren är ansvarig för rådgivning avseende avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande. Huvudhandledaren ska också se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den uppställda normalstudietiden. Doktoranden ska ta kontakt med sina handledare, studierektor, eller närmaste chef vid eventuella problem.

Om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen ska rektor besluta om indragning av resurser för utbildningen. De lokala tillämpningsföreskrifterna i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola* anger hur ärendet bereds innan förslag om indragning av resurser lämnas in till rektor.

6. Examination

Kunskapskontrollen sker genom skriftlig eller muntlig examination. Tentamina och prov bedöms med något av betygen godkänt eller underkänt. Huvudhandledaren är examinator för de kurser för vilka särskild examinator inte har utsetts.

Doktorsavhandlingen ska granskas av en opponent vid en offentlig disputation. Den bedöms av en särskilt utsedd betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen samt

Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola. Vid betygssättning tas hänsyn både till avhandlingens innehåll och till försvaret av densamma vid disputationen. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Licentiatuppsatsen ska granskas av en opponent och försvaras offentligt. Former för licentiatuppsatsens framläggande anges i *Föreskrifter för forskarutbildning vid Södertörns högskola*. Styrgruppen för kritisk kulturteori skapar därutöver områdes- eller ämnesspecifika rutiner för de ingående forskarutbildningsämnen. Uppsatsen ska av en särskilt utsedd betygsnämnd bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.